RÅDETS DIREKTIV

af 30. november 1989

om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet

(andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

(89/655/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1), fremsat efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118A skal Rådet, ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen (4) omhandler vedtagelse af et direktiv om brug af arbejdsudstyr under arbejdet;

Rådet har i resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen (5) taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det minimumsforskrifter for tilrettelæggelse af sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan sikre et højere niveau for sikkerhed og sundhed i forbindelse med brug af arbejdsudstyr, er bydende nødvendig for varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (6); bestemmelserne i nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

i henhold til direktiv 83/189/EØF (7) skal medlemsstaterne meddele Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift vedrørende maskiner, apparater og installationer;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF (8), senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1985, skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsættes minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr, som defineret i artikel 2.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

(1) EFT nr. C 114 af 30. 4. 1988, s. 3, EFT nr. C 106 af 26. 4. 1989, s. 13, og EFT nr. C 287 af 15. 11. 1989, s. 12.
(2) EFT nr. C 326 af 19. 12. 1988, s. 132, og EFT nr. C 256 af 9. 10. 1989, s. 65.
(3) EFT nr. C 318 af 12. 12. 1988, s. 26.
(4) EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 3.
(5) EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 1.
(6) EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.
(7) EFT nr. L 109 af 26. 4. 1983, s. 8.
(8) EFT nr. L 185 af 9. 7. 1974, s. 15.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

a) arbejdsudstyr: alle maskiner, apparater, værktøjer eller installationer, som bruges under arbejdet;

b) anvendelse af arbejdsudstyr: alle operationer i forbindelse med brug af arbejdsudstyr, såsom ibrugtagning eller udtagning af drift, anvendelse, transport, reparation, ændring, vedligeholdelse, pasning, herunder bl.a. rengøring;

c) farligt område: ethvert område inden i og/eller omkring arbejdsudstyr, i hvilket en udsat arbejdstagers tilstedeværelse udgør en fare for den pågældendes sikkerhed eller sundhed;

d) udsat arbejdstager: enhver arbejdstager, der helt eller delvis befinder sig i et farligt område;

e) operatør: den eller de arbejdstager(e), der har til opgave at benytte arbejdsudstyr.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSER

Artikel 3

Almindelige forpligtelser

1. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger, for at det arbejdsudstyr, der stilles til arbejdstagernes rådighed i virksomheden og/eller institutionen, er beregnet til det arbejde, der skal udføres, eller er forsvarligt tilpasset med henblik herpå, således at arbejdstagernes sikkerhed og sundhed ved brugen af dette arbejdsudstyr sikres.

Ved valget af det arbejdsudstyr, der påtænkes anvendt, skal arbejdsgiveren tage hensyn til de særlige arbejdsvilkår og -forhold samt de risici, som gør sig gældende i virksomheden og/eller institutionen, navnlig på arbejdspladsen, med henblik på arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, og/eller til eventuelle yderligere risici, der måtte opstå som følge af brugen af det pågældende arbejdsudstyr.

2. Er det ikke muligt således fuldt ud at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed ved brugen af arbejdsudstyr, træffer arbejdsgiveren passende foranstaltninger for at mindske risikoen mest muligt.

Artikel 4

Regler vedrørende arbejdsudstyr

1. Med forbehold af artikel 3 skal arbejdsgiveren fremskaffe og/eller anvende:

a) arbejdsudstyr, der, hvis det for første gang stilles til arbejdstagerens rådighed i virksomheden og/eller institutionen efter den 31. december 1992, opfylder:

   i) bestemmelserne i alle relevante fællesskabsdirektiver, der gælder herfor;

   ii) de i bilaget fastsatte minimumsforskrifter, når der ikke gælder andre fællesskabsdirektiver, eller disse kun gælder delvis;

b) arbejdsudstyr, der, hvis det allerede er stillet til arbejdstagernes rådighed i virksomheden og/eller institutionen den 31. december 1992, senest fire år efter denne dato opfylder de i bilaget fastsatte minimumsforskrifter.

2. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger, for at arbejdsudstyr, så længe det anvendes, ved en trilfresstillende vedligeholdelse holdes på et niveau, som alt efter tilfældet opfylder bestemmelserne i stk. 1, litra a) eller b).

Artikel 5

Arbejdsudstyr med særlig risiko

Når anvendelsen af arbejdsudstyr kan frembyde en særlig fare for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger, for at:

— brugen af arbejdsudstyret forbeholdes de arbejdstagere, der har til opgave at anvende det;

— de pågældende arbejdstagere i forbindelse med reparation, ændring, vedligeholdelse eller pasning er specielt beføjet dertil.

Artikel 6

Underretning af arbejdstagerne

1. Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdsgiveren træffe de nødvendige foranstaltninger for, at arbejdstagerne råder over fyldestgørende oplysninger om og i givet fald brugsanvisninger til det arbejdsudstyr, der anvendes under arbejdet.

2. Oplysningerne og brugsanvisningerne skal mindst indeholde angivelser vedrørende sikkerhed og sundhed i forbindelse med:

— brug af arbejdsudstyret

— uregelmæssigheder, der kan forudsiges

— konklusioner, som må drages af de erfaringer, der i givet fald er gjort ved brugen af arbejdsudstyret.

3. Oplysningerne og brugsanvisningerne skal være forståelige for de berørte arbejdstagere.

Artikel 7

Oplæring af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 12 i direktiv 89/391/EØF træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger, for at:

— de arbejdstagere, der skal anvende arbejdsudstyret, får en fyldestgørende oplæring, herunder vedrørende de risici, som anvendelsen i givet fald kan indebære

— de arbejdstagere, som er nævnt i artikel 5, andet led, modtager en særlig fyldestgørende oplæring.

Artikel 8

Høring af arbejdstagerne samt disses deltagelse

Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter skal i henhold til artikel 11 i direktiv 89/391/EØF høres om og deltage i de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og det hertil knyttede bilag.

AFSNIT III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 9

Ændring af bilaget

1. Tilføjelse til bilaget af de supplerende minimumsforskrifter gældende for særligt arbejdsudstyr, der er omhandlet i punkt 3 i bilaget, vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118A.

2. Rent tekniske tilpasninger af bilaget som følge af:

— vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering, vedrørende arbejdsudstyr og/eller

— tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende arbejdsudstyr,

vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 10

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktive med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. november 1989.

På Rådets vegne

J. P. SOISSON

Formand

BILAG

MINIMUMSFORSKRIFTER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 1, LITRA a), NR. ii), OG LITRA b)

1. **Indledende bemærkning**

De i dette bilag fastsatte forpligtelser gælder under overholdelse af bestemmelserne i direktivet, når de respektive risici foreligger i forbindelse med det pågældende arbejdsudstyr.

2. **Generelle minimumskrav gældende for arbejdsudstyr**

2.1. Betjeningssystemerne på arbejdsudstyr, hvor der er sikkerhedsmæssige aspekter involveret, skal være tydelige og lette af få øje på og i givet fald hensigtsmæssigt afmærket.

Betjeningssystemerne skal være anbragt uden for de farlige områder undtagen for visse betjeningsanordninger, hvis det er nødvendigt, og således, at der ingen ekstra farer er ved betjeningen. De må ikke medføre risiko som følge af utilsigtet udløsning.

Operatøren skal om nødvendigt fra hovedbetjeningsstedet være i stand til at konstatere, at ingen personer befinder sig i de farlige områder. Hvis dette er umuligt, skal der forud for enhver igangsætning udløses et sikkert system, såsom et lyd- og/eller lyssignal. Den udsatte arbejdstager skal have tid og/eller mulighed for hurtigt at undgå risici i forbindelse med arbejdsudstyrets igangsætning og/eller standsning.

Betjeningssystemerne skal være sikre. En fejl ved eller en skade på betjeningssystemerne må ikke føre til en farlig situation.

2.2. Arbejdsudstyrets igangsætning må kun kunne ske ved en bevidst handling, udøvet på et betjeningssystem, der er beregnet hertil.

Det samme gælder:

— gentilkobling efter et stop, uanset årsagen til dette

— styring af en væsentlig ændring af funktionsforholdene (f.eks. hastighed, tryk osv.),

undtagen hvis denne gentilkobling eller ændring ikke indebærer nogen risiko for de udsatte arbejdstagere.

Gentilkobling eller ændring af funktionsforholdene som følge af den normale sekvens i en automatisk cyklus er ikke omfattet af dette krav.

2.3. Alt arbejdsudstyr skal være forsynet med et betjeningssystem, som gør det muligt at standse hele udstyret på betryggende vis.

Hver arbejdsplads skal være forsynet med et betjeningssystem til standsning af enten alle dele af arbejdsudstyret eller blot en del deraf, alt efter risikoen, således at arbejdsudstyret frembyder sikkerhed. Stopordren til arbejdsudstyret skal have prioritet i forhold til igangssætningsordrer. Når arbejdsudstyret eller dets farlige dele er standset, skal energitilførslen til de pågældende funktionsanordninger være afbrudt.

2.4. Hvis det er relevant i forhold til de farer, arbejdsudstyret frembyder, og til den tid, det normalt tager at standse det, skal arbejdsudstyret være forsynet med en nødstopanordning.

2.5. Arbejdsudstyr, der frembyder farer på grund af fald af genstande eller udslyngning, skal være forsynet med passende sikkerhedsanordninger, der er afpasset efter farens art.

Arbejdsudstyr, der frembyder farer på grund af gas-, damp-, væske- eller støvudslip, skal være forsynet med passende opfangnings- og/eller udsugningsanordninger i nærheden af farekilderne.

2.6. Arbejdsudstyr og dets dele skal stabiliseres ved hjælp af fastgørelsesanordninger eller lignende, hvis det er nødvendigt for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed.

2.7. Såfremt der er risiko for sprængning af eller brud på dele af arbejdsudstyr, som vil kunne frembyde betydelige farer for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, skal der træffes passende beskyttelsesforanstaltninger.

2.8. Når arbejdsudstyrets bevægelige dele frembyder risiko for mekanisk kontakt, der kan medføre ulykker, skal disse dele være udstyret med afskærmninger eller beskyttelsesanordninger, der hindrer adgang til de farlige områder, eller som standser de farlige deles bevægelser, inden der er adgang til de farlige områder.

Afskærmninger og beskyttelsesanordninger:

— skal være solidt fremstillet

— må ikke forårsage yderligere risici

— må ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift

— skal befinde sig i tilstrækkelig afstand fra det farlige område

— må ikke hindre udsynet under arbejdet mere end højst nødvendigt

— skal muliggøre absolut nødvendig indgriben til anbringelse og/eller udskiftning af dele såvel som vedligeholdelsesarbejde, idet adgangen begrænses til det område, hvor arbejdet skal udføres, og så vidt muligt uden afmontering af afskærmningen eller beskyttelsesanordningen.

2.9. Belysningen ved de arbejdsområder og -stationer, hvor arbejdsudstyr bruges eller vedligeholdes, skal være passende i forhold til det arbejde, der skal udføres.

2.10. Dele af arbejdsudstyr med høj eller meget lav temperatur skal om nødvendigt være afskærmet, således at arbejdstagerne ikke kan komme i berøring dermed eller i nærheden deraf.

2.11. Arbejdsudstyrs alarmsignaler skal kunne opfattes og forstås med lethed og være entydige.

2.12. Arbejdsudstyr må kun anvendes til de operationer og under de betingelser, det er egnet til.

2.13. Vedligeholdelsesarbejde skal kunne udføres, når arbejdsudstyret er standset. Er dette ikke muligt, skal der kunne træffes passende beskyttelsesforanstaltninger for udførelsen af dette arbejde, eller det skal kunne foretages uden for de farlige områder.

Når der til et arbejdsudstyr hører en brugs- og vedligeholdelsesvejledning, skal denne holdes à jour.

2.14. Alt arbejdsudstyr skal være forsynet med let kendelige anordninger, der gør det muligt at afskære det fra hver enkelt af dets energikilder.

Gentilkobling forudsætter, at der ikke består nogen fare for de pågældende arbejdstagere.

2.15. Arbejdsudstyr skal bære de nødvendige advarsler og mærkninger for arbejdstagernes sikkerhed.

2.16. For at udføre produktions-, regulerings- og vedligeholdelsesarbejde på arbejdsudstyret må arbejdstagerne kunne bevæge sig og opholde sig overalt, hvor det er nødvendigt, i fuld sikkerhed.

2.17. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at det beskytter arbejdstagerne mod risiko for brand i eller opvarmning af arbejdsudstyret, eller risiko for udslip af gas, støv, væsker, damp eller andre stoffer, der frembringes ved arbejdsudstyret eller benyttes eller oplagres i dette.

2.18. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at der ikke er nogen eksplosionsrisiko for arbejdsudstyret eller for stoffer, der frembringes ved arbejdsudstyret eller benyttes eller oplagres i dette.

2.19. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at de udsatte arbejdstagere er beskyttet mod risikoen for en direkte eller indirekte kontakt med elektriske installationer.

3. **Supplerende minimumsforskrifter gældende for særligt arbejdsudstyr,**

Omhandlet i artikel 9, stk. 1, i direktivet.